

Informatiebrief aan de Raad

002

Zaaknummer: Z-23/081717
Documentnummer: 377016
Datum: 9 januari 2024 Verzonden 11 januari 2024
Onderwerp: Verhogen vrijlating van giften in de Participatiewet
Bijlage(n): Nee.

Geachte Raad,

In het samenwerkingsverband van de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar is op het gebied van Werk en Inkomen het uitgangspunt dat zoveel mogelijk hetzelfde beleid wordt gevoerd. Afstemming tussen de drie gemeenten heeft er eerder toe geleid dat de vrijlating van giften in de Participatiewet een gestandaardiseerde werkwijze heeft gekregen. Het toestaan van giften was tot aan 2022 maatwerk. Vanaf 1 januari 2022 is er sprake van gewijzigd beleid (eerste wijziging beleidsregel). Sindsdien is de maximale vrijlating van giften voor bijstandsgerechtigden gesteld op €1.200 per jaar per huishouden.

Met deze eerste wijziging vallen periodieke bijdragen zoals boodschappen, meebetalingen aan (gedeeltelijke) huur of zorgverzekering niet onder de noemer 'gift'. Een onderhoudsbijdrage waarmee een inwoner kan voorzien in levensonderhoud wordt eveneens niet gezien als gift. Deze voorzien immers in de noodzakelijke kosten.

Landelijke ontwikkelingen

Bijstandsgerechtigden bevinden zich veelal in een financieel kwetsbare positie. De casus Wijdmeren was een van de aanleidingen die het vorig kabinet heeft aangegrepen om de huidige Participatiewet, daar waar mogelijk, te laten aansluiten op de leefwereld van mensen. Met het wetstraject Participatiewet in Balans – vermoedelijke ingangsdatum 1 januari 2025 - zet het Rijk concrete stappen om de menselijke maat en het vertrouwen centraal te stellen.

Eén van de maatregelen om ervaren hardheden weg te nemen betreft een veranderde omgang met giften in de wet. Met de gewijzigde beleidsregels sluit het college aan op de ruimte die de herijking van de Participatiewet zal bieden aan inwoners en uitvoering. Aansluitend op de herziene

Participatiewet zet het college in op het vergroten van de bestaanszekerheid in tijden van hoge inflatie.

Lokale context: vernieuwing bestaand beleid

De herziening van de Participatiewet zal meer aandacht zijn voor preventie, maatwerk en de menselijke maat, zodat er rekening gehouden kan worden met het persoonlijk verhaal en de mogelijkheid van mensen om te kunnen handelen naar verwachtingen besloten in wet- en regelgeving (doenvermogen). Eenvoud voor de uitvoering is daarbij een basisprincipe. Consulenten kunnen beleidsmatige keuzes helder overbrengen als deze ook aansluiten op de leefwereld van inwoners. In lijn met bovenstaande heeft het college van Wassenaar de beleidsregels 'vaststellen vermogen en vaststellen vermogen in eigen woning Participatiewet Wassenaar 2015' aangepast.

Bij het voorbereiden van de aanpassingen is gekeken naar voorbeelden van andere gemeenten. De aanpassingen zijn:

- Per kalenderjaar en per huishouden wordt maximaal € 1.800 aan giften toegestaan aan inwoners met een bijstandsuitkering;
- Inwoners zijn alleen verplicht om giften te melden die cumulatief het maximale jaarlijkse bedrag van € 1.800 overstijgen. Dit heeft als bijkomend voordeel dat de administratieve druk op de gemeentelijke dienstverlening vermindert;
- Ten aanzien van giften gelden de volgende bepalingen
 - o Giften kunnen structureel en periodiek van aard zijn;
 - o Giften kunnen voorzien in de noodzakelijke kosten van levensonderhoud;
 - o Er mag geen tegenprestatie worden gevraagd in ruil voor een gift.

Met deze tweede wijziging kunnen giften periodiek en structureel worden ontvangen. Bijdragen aan betaalachterstanden kunnen hiermee onder de noemer gift vallen.

Financiële gevolgen

Verrekeningen kunnen plaatsvinden als inwoners met een bijstandsuitkering giften zelf melden of als er sprake is van andere signalen waaruit blijkt dat deze inwoners een gift ontvangen hebben. Deze werkwijze heeft als bijkomend voordeel dat de administratieve lasten op de gemeentelijke dienstverlening vermindert.

Inwerkingtreding beleid

Het gewijzigd beleid treedt in werking per januari 2024. Inwoners met een bijstandsuitkering worden geïnformeerd over het gewijzigd beleid.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.